

Udlændige- og Integrationsministeriet

4200

Krifa
Klokhøjen 4

8200 Aarhus N

Tlf. 8911 2233

Høringssvar til: Udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Ny overenskomstbaseret erhvervsordning for certificerede virksomheder) (UIM Id: 3403949)

Krifa skal hermed afgive høringssvar til ovenstående.

Lovforslagets punkt 29:

I § 9 a, stk. 28, der bliver stk. 31, ændres »stk. 18-22« til: »stk. 20-26«, og som nyt punktum efter 1. pkt. indsættes:

»Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter efter forhandling med beskæftigelsesministeren og efter høring af arbejdsmarkedets parter, hvilke kollektive overenskomster der kan lægges til grund for meddelelse af opholds- og arbejdstilladelser efter stk. 2, nr. 15, jf. stk. 42.«.

I aftalen om den nye erhvervsordning har beskæftigelsesministeren tidligere tilkendegivet, at den kun skal omfatte overenskomster indgået mellem bestemte navngivne organisationer.

Krifa har anfægtet dette som udtryk for singulær lovgivning bl.a. ved brev til beskæftigelsesudvalget.

Nu er lovforslaget formuleret. De navngivne organisationer, hvis overenskomster kan omfattes af ordningen fremgår dog ikke af selve lovteksten i lovforslaget. Her fremgår i stedet ovenstående.

Krifa er fællesbenævnelse
for Kristelig A-kasse og
Kristelig Fagforening

Det kan umiddelbart se ud som om, man hermed har bevæget sig væk fra singulær lovgivning og den heraf følgende afskæring af domstolsprøvelse, som underminerer magtens tredeling i Grundlovens § 3, og i stedet har lavet en bemyndigelsesbestemmelse, som overlader det konkrete skøn over, hvilke overenskomster, der skal omfattes, til ministeren.

Ser man i bemærkningerne, bliver det dog klart, at man i stedet har flyttet de navngivne organisationer ned i lovbemærkningerne. Der er således fortsat ikke tale om, at beskæftigelsesministeren kan foretage et skøn over, hvilke organisationer, der lever op til på forhånd angivne kriterier – et skøn, der ville kunne prøves ved domstolene. Om begrundelsen for en bemyndigelsesbestemmelse frem for en opstilling af fremgår på s. 21:

Med en bemyndigelsesbestemmelse vil der bl.a. kunne tages højde for eventuelle ændringer i organisationsforhold, der måtte blive gennemført efter vedtagelsen af lovforslaget. Det kan f.eks. være ændringer i overenskomstparternes navne eller andre tekniske justeringer. Bekendtgørelsen, der skal udmønte den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse, vil blive sendt i høring hos arbejdsmarkedets parter og vil blive opdateret efter behov.

Det er uklart, hvad der menes med "bl.a.", men der er ikke noget, der tilsiger, at ministeren kan skønne over, hvilke organisationers overenskomster, der kan omfattes af bestemmelsen ud fra generelle kriterier. Formålet synes i stedet at være, at beskæftigelsesministeren ved bekendtgørelse kan ændre navne på overenskomster, når organisationer ændrer navne, sammenlægges eller opdeles.

Der er således i bemærkningerne umiddelbart efterfølgende opremset, hvilke overenskomster der er tale om (pkt. 2.1.2 s. 21):

Med den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse er det hensigten at fastsætte, at følgende overenskomster, som arbejdsmarkedets parter i deres fælles aftale om kontrol og håndhævelse af overenskomstmæssige vilkår i den nye ordning nærmere har angivet som de overenskomster, der bør kunne danne grundlag for meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse, vil være omfattet af ordningen:

- *Overenskomster (herunder tiltrædelsesoverenskomster) indgået mellem FH's medlemsorganisationer og DA's medlemsorganisationer, eller virksomheder som er medlemmer heraf.*
- *Overenskomster (herunder tiltrædelsesoverenskomster) indgået af DA's medlemsorganisationer, eller virksomheder der er medlem heraf, med Akademikernes medlemsforbund.*
- *Overenskomster indgået af hhv. Finans Danmark, Forsikring & Pension, arbejdsgiverforeningen for Gartneri, Landbrug og Skovbrug samt Dansk Håndværk med FH's medlemsorganisationer.*
- *Overenskomster indgået på det offentlige område af hhv. Finansministeriet eller efter bemyndigelse fra Finansministeriet, Kommunernes Lønningsnævn og Regionernes Lønnings- og Takstnævn med centralorganisationerne, tilsluttede organisationer eller andre organisationer.*
- *Overenskomster indgået eller tiltrådt af enkeltvirksomheder uden for hovedorganisationerne på arbejdsgiversiden med én eller flere af FH's eller Akademikernes medlemsorganisationer.*

Det fremgår tydeligt, at hensigten alene er, at overenskomster mellem en række navngivne organisationer kan omfattes af loven, og at ministerens handlemuligheder derfor er begrænset til ændringer, der følger af forandringer af navne og lignende, hvor de nævnte organisationer bevarer deres identitet. Der er således reelt tale om lovgivning vedrørende (juridiske) enkeltpersoners retsforhold, som afskærer prøvelsesadgang for andre.

Efterfølgende fremgår på s. 22:

Ovenstående overenskomster vurderes at udgøre det nødvendige grundlag for at sikre, at udenlandske arbejdstagere arbejder under ordnede vilkår. De oplistede overenskomster må anses for indgået af de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter på de enkelte fagområder. Der er ved vurderingen af repræsentativitet navnlig lagt vægt på forholdene på lønmodtagersiden.

Det fremgår heraf, at ministeren allerede har vurderet, at ovenstående er indgået mellem de mest repræsentative organisationer. Denne vurdering fra ministerens side søges gennem lovforslaget reelt ophøjet til lov, så den ikke kan prøves ved domstolene.

Der er således stadig tale om en kortslutning af princippet om magtens tredeling i Grundlovens § 3 og således som denne er forstået i dansk og europæisk retstradition. Det underminerer retsstaten.

At intentionen er singulær lovgivning – uanset bemyndigelsesbestemmelsen – fremgår også tydeligt af den afsluttende passus i afsnit 2.1.2., S. 22:

For at undgå, at der kan opstå tvivl om grundlaget for myndighedernes certificering og udstedelse af arbejds- og opholdstilladelse, er opstillingen af overenskomster, der finder anvendelse i den ny certificerings-ordning, udtømmende. Det afgørende er således, om den pågældende virksomhed faktisk omfattes af en af de ovenfor nævnte overenskomster, da det herved sikres, at der på den enkelte virksomhed føres kontrol med overholdelsen af overenskomstens bestemmelser, og at der kan gennemføres fagretlig behandling og evt. idømmes bod, hvis der er tvivl om, hvorvidt overenskomstbestemmelserne er iagttaget i det enkelte tilfælde.

Da det således angives i lovbemærkningerne, at listen over overenskomster er udtømmende, er det tydeligt, at det ved fremsættelsen af lovforslaget er intentionen at afskære alle andre overenskomster muligheden for at blive omfattet, selv hvis de skulle vise sig at være mest repræsentative på et område, som er det, ministeren angiver at have brugt ved vurderingen.

Lovforslaget er på denne baggrund – uanset ordlyden i selve lovforslaget – udtryk for et forsøg på problematisk singulær lovgivning, hvor ministerens konkrete vurdering af, hvilke overenskomster, der er mest repræsentative, søges ophøjet til lov, så ministerens skøn ikke kan prøves ved domstolene.

Det underminerer almindelige retsstatslige principper, herunder magtens tredeling og adgangen til domstolsprøvelse.

Man kan indvende herimod, at lovbemærkninger ikke er lovgivning. Ministerens bemærkninger er dog et så væsentligt fortolkningsbidrag, at det ikke kan føre til andet resultat. Hvis lovbemærkningerne er tilstrækkeligt klare – hvilket er tilfældet her – så vil de kunne tilsidesætte selv en ordlydsfortolkning, jf. f.eks. *Den juridiske metode – en introduktion*, Hansen & Werlauff, 2022, s. 179:

Hvis lovbemærkningerne angiver en meget klar intention hos lovgivningsmagten, kan dette endog føre til, at en lovbestemmelse fortolkes imod sin ordlyd, Se som et markant eksempel herpå en skattesag i TfS 2013.605 H (= UfR 2013.3281 H), der under indtryk af lovmotiverne fortolker ordene »fra tidligere indkomstår« i fusionsskattelovens § 8, stk. 8, som om der ligesom i § 8, stk. 6, stod »fra tidligere år«.

Man kan spekulere i, om hensigten med en bemyndigelsesbestemmelse er at undgå den kritik, at der er tale om singulær lovgivning. Det er i hvert tilfælde bemærkelsesværdigt, at opremsningen af overenskomster er flyttet til bemærkningerne, efter der er stillet spørgsmål til ministeren om singulær lovgivning.

Krifa er af den opfattelse at lovforslaget strider mod en række retssikkerhedsprincipper, og at loven diskriminerer Krifa over for andre fagforeninger på et helt usagligt grundlag. Dette vil vi uddybe i nedenstående to afsnit.

Retssikkerhedsproblemer.

1. Singulær lovgivning

Aftalen om en overenskomstbaseret erhvervsordning for udenlandsk arbejdskraft indebærer, at adgangen til ordningen knyttes til overenskomster indgået af navngivne organisationer – Dansk Arbejdsgiverorganisation og Fagbevægelsens Hovedorganisation – frem for objektive og generelle kriterier, som andre organisationer med deres overenskomster kan få prøvet, om de lever op til.

Hvor man i anden lovgivning har brugt begreberne "mest repræsentative" eller lignende begreber, som overlader det til udøvende og dømmende magt at foretage bedømmelsen af konkrete foreningers overenskomster, har man valgt at indskrive navngivne foreninger i bemærkningerne.

Dette er et klassisk eksempel på det, der kaldes singulær lovgivning, hvor lovgiver fastsætter retsregler for konkrete juridiske personer.

Problemet med singulær lovgivning opstår, fordi man fra lovgivers side vælger at indskrive navngivne organisationer i loven frem for at holde sig til de objektive kriterier, som andre fagforeninger i princippet har mulighed for at opfylde.

Højesteret har i Tvind-sagen (U.1999.841H) slået fast, at singulær lovgivning, som fratager navngivne personer muligheden for domstolsprøvelse, kan stride mod magtens tredeling i Grundlovens §3.

Singulær lovgivning indebærer således, at den lovgivende magt gør sig til både lovgivende, udøvende og dømmende magt.

Beskæftigelsesministerens eneste svar på dette synes at være, efter hvilke kriterier, man har udvalgt de pågældende organisationer, nemlig repræsentativitet, kontrolmuligheder og mulighed for fagretlig behandling.

Ministeren synes her at sammenblande ministeriets delagtighed i den lovgivende magt med ministeriets udøvende magt. Det er den lovgivende magts opgave at opstille generelle kriterier og retsregler og udøvende magts opgave at lave konkrete afgørelser. Når man i forarbejderne foretager skønnet og ophøjer resultatet til lov, bryder man magtens tredeling. Man kan også formulere problemet således, hvis repræsentativiteten ændrer sig på arbejdsmarkedet i fremtiden, vil en kommende minister kunne lave et nyt skøn? Da svaret på dette må være et nej, betyder det, at ministeren afskærer den udøvende magt i fremtiden at anvende det kriterium, som ministeren selv har sat. Dermed afskæres også domstolene for at afprøve skønnet.

2. Manglende effektive retsmidler og EU's Charter om Grundlæggende rettigheder artikel 47

Problemet med singulær lovgivning og manglende objektive kriterier medfører, at der ikke er effektive retsmidler og en upartisk domstol til at vurdere, om rettigheder efter EU-retten er blevet krænket, jf. EU's Charter om Grundlæggende rettigheder artikel 47.

Som det fremgår nedenfor, er det Krifas opfattelse, at der er problemer med compliance med flere artikler i EU's Charter om Grundlæggende rettigheder. Det gælder artikel 12, 15 og 16.

Ved at de facto indskrive navngivne organisationer i loven afskærer man andre muligheden for en prøvelse ved en upartisk domstol, idet lovgivende magt har ageret både lovgivende, udøvende og dømmende magt.

3. Manglende adgang til effektive retsmidler og EMRK

Problemet med singulær lovgivning og manglende objektive kriterier medfører, at andre arbejdsmarkedsorganisationer dermed mister muligheden for effektive retsmidler til prøvelse af, om der er sket overtrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 11 og 14. Adgangen til effektive retsmidler er beskyttet i artikel 13.

Når man - i stedet for at foretage en forvaltningsakt - på lovniveau med navns nævnelse fastsætter, hvilke arbejdsmarkedsorganisationers overenskomster, der er omfattet, så afskærer man derved muligheden for en fuld prøvelse ved domstolene om vurderingen af, hvilke overenskomster, der kan omfattes, strider mod Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 11 og 14.

Det skyldes, at Den Europæiske Menneskerettighedskonvention i dansk ret er på lovniveau og dermed er på samme niveau i retskildehierarkiet som den lov, der ønskes prøvet.

Lovgivning, der strider mod internationale konventioner, kan tilsidesættes efter formodningsreglen, hvorefter det formodes, at lovgiver ikke har til hensigt at handle konventionsstridigt, men dette er en væsentligt ringere beskyttelse, end den artikel 13 tilsiger.

Efter praksis og litteratur er det tilstrækkeligt til, at der skal være effektive retsmidler, at der foreligger en rimeligt begrundet påstand, en såkaldt "arguable claim". Klagen over krænkelsen skal således være åbenbart ugrundet, for at artikel 13 er uanvendelig. Det er Krifas opfattelse, at der er tale om en "arguable claim" vedrørende overtrædelse af artikel 11 og 14.

4. ILO-konvention 87 og 98

Loven rejser spørgsmål om faglige organisationers ret til organisering eller om retten til at føre kollektive forhandlinger, som udgør de centrale bestemmelser i ILO-konventionerne nr. 87 og 98.

Når navngivne organisationer skrives ind i lovteksten, strider det mod de principper, der er udtrykt i praksis efter ILO-konvention 87, som Danmark har ratificeret. Vi skal henlede opmærksomheden på gennemgang af ILO's praksis i Freedom of Association INTERNATIONAL LABOUR OFFICE GENEVA, Compilation of decisions of the Committee on Freedom of Association Sixth edition, (2018).¹

I punktet **Admissible privileges for most representative organizations** gennemgås betingelserne for at give de mest repræsentative organisationer særlige privilegier.

Her går det igen, at vurderingen af, hvilke fagforeninger, der er mest repræsentative, skal være baseret på forudgående **objektive kriterier**, der er indskrevet i lovgivningen og ikke alene på statens frie valg. Dette fremgår bl.a. af afsnit 529 og 530 på s. 98:

1

https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@ed_norm/@normes/documents/publication/wcms_632659.pdf

529. The determination of the most representative trade union should always be based on objective and pre-established criteria so as to avoid any opportunity for partiality or abuse.

...

530. Pre-established, precise and objective criteria for the determination of the representativity of workers' and employers' organizations should exist in the legislation and such a determination should not be left to the discretion of governments.

Samme principper går igen under punkt **15. Collective bargaining**, under punktet **Recognition of the most representative organizations**. På s. 254 står:

1369. Where, under the system in force, the most representative union enjoys preferential or exclusive bargaining rights, decisions concerning the most representative organization should be made by virtue of objective and pre-established criteria so as to avoid any opportunities for partiality or abuse.

På s. 255 står:

1374. In order to determine whether an organization has the capacity to be the sole signatory to collective agreements, two criteria should be applied: representativeness and independence. The determination of which organizations meet these criteria should be carried out by a body offering every guarantee of independence and objectivity.

Det fremgår, at der skal være tale om objektive forud fastsatte kriterier, og at afgørelsen af, hvilke organisationer, der lever op til disse, skal afgøres af et organ, der sikrer uafhængighed og objektivitet.

Når lovgivende magt i selve lovteksten træffer afgørelse om, hvilke organisationer, der kan indgå overenskomster omfattet af loven, sikres der hverken objektivitet eller uafhængighed, ligesom kriterierne ikke er forud fastsatte i loven.

5. Lovgivning gennem bemærkningerne

Krifa finder det kritisabelt, at ministeriet laver lovgivning gennem bemærkningerne. Dette er ikke god lov kvalitet og indeholder et betydeligt retssikkerhedsproblem. I lov kvalitetsvejledningen 4.3 anføres der således:

Jævnligt opstår spørgsmålet om »lovgivning i bemærkningerne«. Det principielle udgangspunkt er, at selve lovteksten bør udformes på en sådan måde, at alle retsspørgsmål løses her, så bemærkningerne alene har karakter af uddybning og præcisering af anvendte udtryk m.v. Det forudsætter, at den, der affatter lovforslaget, omhyggeligt og grundigt »tænker forslaget igennem«, konstruerer praktiske eksempler, konfronterer dem med lovteksten og herefter om fornødent tilpasser formuleringen af lovteksten, så den er dækkende.

Ved lovgivning gennem bemærkningerne skabes en uklarhed i lovgivningen. Det skal erindres, at loven skal anvendes i praksis, og det er meget vanskeligt for praktikere at gennemskue lovgivning, hvor den reelle regulering ikke findes i lovteksten, men i stedet godt gemt i bemærkningerne til lovforslaget.

Den faktiske diskrimination

Når regeringen jf. de retssikkerhedsmæssige problemer ikke opstiller objektive kriterier, som andre faglige organisationer kan søge at leve op til og få prøvet ved domstole, og man samtidigt giver særrettigheder til faglige organisationer, som er politisk på linje med det ledende regeringsparti og beskæftigelsesministeren, så skaber det en mistanke om, at forskelsbehandlingen er begrundet i politisk-ideologiske forhold.

I lovforslaget fremgår det, at regeringens lovforslag helt åbenlyst giver særrettigheder til organisationer, der er politisk på linje med det største regeringsparti, og at regeringen tilsvarende diskriminerer andre - partipolitisk uafhængige - faglige organisationer. Det er et alvorligt problem.

At der er tale om diskrimination på baggrund af politisk-ideologiske forhold kommer også til udtryk i beskæftigelsesministerens besvarelse af spørgsmål 565 i det lovforberedende arbejde:

"Jeg kan herudover oplyse, at organisationer, som afstår fra at anvende kollektive kampskridt til at understøtte overenskomstkraav, ikke indgår mange overenskomster, og antallet af lønmodtagere, der arbejder under disse organisationers overenskomster, er forholdsvis lavt."

Her udtrykker beskæftigelsesministeren, at den valgte diskrimination bl.a. skyldes, at de diskriminerede organisationer afstår fra at bruge kollektive kampskridt. Krifa har historisk set adskilt sig fra de faglige organisationer under Fagbevægelsens Hovedorganisation netop ved at afstå fra kollektive kampskridt af ideologiske grunde.

Beskæftigelsesministerens bemærkning om de kollektive kampskridt ville være unødvendig, hvis der blot var tale om, at man havde vurderet, hvem der var mest repræsentativ. Men ministersvaret afslører, at der ligger en ideologisk betinget vurdering af bl.a. Krifa bag diskrimineringen.

Dette er ikke gengivet i lovteksten eller bemærkningerne, men valget af brug af singulær lovgivning gemt i bemærkningerne peger i ganske samme retning.

Dette finder Krifa problematisk i forhold til både EU-retten og flere internationale konventioner, som Danmark har tiltrådt.

1. Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder

Det er Krifas opfattelse, at der er flere mulige konflikter mellem den foreslåede erhvervsordning og artikler i EU's Charter om Grundlæggende rettigheder:

- Artikel 12 i charter om grundlæggende rettigheder beskytter forsamlings- og foreningsfriheden, herunder politiske og faglige sammenslutninger bl.a. for at beskytte sine interesser. Virksomheder, der vil bruge erhvervsordningen, får svært ved at være medlem af arbejdsgiverorganisationer, der har indgået overenskomster med andre fagforeninger.

- Artikel 15 beskytter bl.a. retten til for tredjelandsborgere med tilladelse til at arbejde på medlemsstaternes område retten til samme arbejdsvilkår som unionsborgere. Denne ret undermineres, hvis de ikke kan slutte sig sammen og forhandle overenskomster, fordi lovgivningen har bestemt, hvem deres arbejdsgiver må indgå overenskomst med.
- Artikel 16 beskytter retten til at oprette og drive egen virksomhed, herunder også aftalefriheden. Når man fra lovgivers side giver fordele til virksomheder, der indgår aftale med bestemte, navngivne organisationer, indskrænkes aftalefriheden reelt.

2. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) artikel 11 og 14

Hvis en arbejdsgiver skal være omfattet af en overenskomst med en bestemt fagforening for at kunne gøre brug af erhvervsordningen, sker der per definition begrænsning af retten til frit at vælge arbejdsgiverforening.

Hvis en virksomhed melder sig ind i en arbejdsgiverorganisation, som ikke er en del af ordningen, kan den ikke få det fulde udbytte af medlemskabet, da overenskomsten ikke kan bruges.

Enten må denne overenskomst tilsidesættes til fordel for en tiltrædelsesoverenskomst, eller arbejdsgiveren skal overholde to overenskomster på samme tid. Herved gives der en konkurrencefordel til de organisationer, som er omfattet af ordningen.

Dermed tilsidesættes også den grundlæggende mulighed for Krifa for at udbrede vores overenskomster til det danske arbejdsmarked og dermed også vores muligheder for at organisere lønmodtagere i vores forening med vores værdier.

3. ILO-konvention 87

I besvarelsen af spørgsmål 571 svarer beskæftigelsesministeren efter at have gengivet noget af indholdet af ILO-konvention 87 og 98 og præciseret, at erhvervsordningen også omfatter tiltrædelsesoverenskomster med FH og visse andre organisationer:

”Det anførte om overenskomster i »Fælles forståelse om ny ordning for international arbejdskraft på ordnede løn og arbejdsvilkår« rejser hverken spørgsmål om faglige organisationers ret til organisering, eller om retten til at føre kollektive forhandlinger, som udgør de centrale bestemmelser i ILO-konventionerne nr. 87 og 98.”

Der findes en omfattende praksis, fra ILO's komite for organisationsfrihed. Der skal igen henvises til gennemgang af praksis i Freedom of Association INTERNATIONAL LABOUR OFFICE GENEVA, Compilation of decisions of the Committee on Freedom of Association Sixth edition, (2018).²

Herom hedder det på s. 95:

²

https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@ed_norm/@normes/documents/publication/wcms_632659.pdf

514. The spirit of Convention No. 87 calls for impartial treatment of all trade union organizations by the authorities, even if they criticize the social or economic policies of national or regional executives, as well as avoidance of reprisals for pursuing legitimate trade union activities.

Når man i lovgivningen giver særlige fordele til fagforeninger, der økonomisk støtter regeringspartier og er politisk på linje med dem, er der tale om en partisk diskrimination. Ovenfor begrundes diskriminationen også delvist i Krifas konfliktsyn.

Forskelsbehandling, hvor de mest repræsentative fagforeninger gives visse særrettigheder i form af repræsentation og ret til at forhandle overenskomster, er ikke i strid med konvention 87, når "mest repræsentativ" bedømmes ud fra objektive kriterier.

På s. 98 i ovennævnte dokument står:

531. Conventions Nos. 87 and 98 are compatible with systems which envisage union representation for the exercise of collective trade union rights based on the degree of actual union membership, as well as those envisaging union representation on the basis of general ballots of workers or officials, or a combination of both systems.

Det er dog ikke tilfældet her, hvor der ikke er fastsat objektive kriterier for bedømmelsen af, hvem der er mest repræsentativ, men lovgiver i stedet med navns nævnelse har udpeget FH og visse andre foreninger og dermed på forhånd fravalgt organisationer, hvis konfliktsyn strider mod Socialdemokratiets politik.

4. ILO-konvention 98

ILO-konvention 98 beskytter retten til kollektive forhandlinger.

Således står det på s. 253 i ovennævnte praksisgennemgang:

1359. Workers and employers should in practice be able to freely choose which organization will represent them for purposes of collective bargaining.

Ved at gøre den foreslåede erhvervsordning betinget af at forhandle overenskomst med bestemte navngivne fagforeninger fjerner man muligheden for, at ansatte på en arbejdsplads kan vælge andre fagforeninger til at repræsentere sig i forhandlinger med de pågældende virksomheder.

Der levnes mulighed for systemer, at den eller de mest repræsentative fagforeninger kan få retten til at forhandle overenskomster, men igen forudsætter det, at der er fastsat kriterier for udvælgelse heraf forud for, og at ansatte dermed har mulighed for at vælge en anden fagforening ved med deres medlemskab at gøre den mest repræsentativ, s. 253:

1360. Systems based on a sole bargaining agent (the most representative) and those which include all organizations or the most representative organizations in accordance with clear pre-established criteria for the

determination of the organizations entitled to bargain are both compatible with Convention No. 98.

Igen er det dog ikke tilfældet her, da lovgivende magt allerede har valgt, hvem lønmodtagerne kan lade sig repræsentere af, hvis arbejdsgiveren vil omfattes af erhvervsordningen.

Konsekvenser

Hvis man laver lovregulering, hvor nogle overenskomster er gode, fordi de er lavet af, dem man kan lide, og nogle overenskomster er dårlige, fordi de er lavet af nogen, man ikke kan lide, så mister vi fokus på overenskomsternes formål, nemlig at sikre basale rettigheder for lønmodtagerne.

Dette fokus stod helt centralt i Kurt Beier-sagen på godskørselsområdet, der blev behandlet i Folketinget. Her valgte lovgiver at lave en ordning, hvor man ville sikre bundniveauet ved at fastlægge niveauet ud fra den mest repræsentative, men samtidig give andre muligheden for de samme rettigheder, hvis overenskomsten ikke fraveg væsentligt og entydigt.

Dermed fremmer man en udvikling, der skaber bedre overenskomster, fordi alle skal leve op til et fælles niveau. Gør man det umuligt for andre at opnå samme rettigheder, fjernes incitamentene for andre fagforeninger og arbejdsgiverforeninger til at forhandle lige så gode resultater hjem, når de på forhånd er ”dømt ude” i lovteksten.

Eller man kunne spørge til den omvendte situation. Hvad ville der ske med Fagbevægelsens Hovedorganisations overenskomster, hvis det i stedet var Krifas overenskomster, som fik foræret et monopol af Folketinget?

Det er monopolets væsen – det bremser konkurrencen.